

Planeta celor doi sori, de Horia Aramă

povestire apărută în almanahul Anticipația în 1986

Am azvârlit din mers cartela de închidere a camerei. Receptionerul a prins-o agil.

- Sper că ați dormit bine, mi-a spus fără nicio intenție.

L-am fulgerat cu privirea. După repriza matinală de înot, o durere surdă încă mai rătăcea prin oasele mele, ca un ecou al nopții petrecute în patul mai dur decât piatra. Pe lângă ea, o noapte pe pământul gol ar fi fost culmea confortului. Din păcate, o asemenea extravaganță era interzisă pe Ahra, ca și înnoptarea la bordul navelor în tranzit.

- Pentru diseară te rog să-mi prepari o lespede sănătoasă, am trântit înainte de a ieși.

Fusesem sfătuit să evit planeta celor doi sori, așa cum făceau de regulă rătăcitorii solitari, dar tocmai aceasta mă decisese. Nu speram să închei, în cursul unei singure vieți, ocolul coloniilor terestre de la frontierele galaxiei, dar o vizită în plus nu era de lepădat. Despre Ahra circulau tot soiul de basme, dar nimeni nu mă avertizase concret și practic să-mi aduc un sac de dormit.

Din fericire aveam pe navă un culcuș exemplar, astfel că răul nu avea să dureze.

Nimic nu șterge mai bine penibila impresie a unei nopți dormite pe Ahra decât o zi petrecută pe aceeași planetă. Sunt singuratic atât prin formație și gusturi cât și prin obișnuință, ca orice rătăcitor, dar totul pe Ahra părea că nu are altă menire decât să mângâie, să vindece, să consoleze. După câteva minute de plimbare sub cerul ușor violaceu, de o nuanță dulce, sub lumina blândă a soarelui diurn am început să respir mai liber și m-am destins.

Orașul era un savant conglomerat de linii curbe. Nici un bulevard nu era perfect rectiliniu, clădirile înseși evitau cubismul, trecând pe nesimțite una în cealaltă, într-un joc de linii și volume perfect armonice, dar în același timp lipsit de rigiditate și ostentație. Acolo unde amploarea spațiului friza grandiosul, intervenea vegetația, îmblânzind prin soluții cât se poate de simple aerul metropolitan.

Cum nimeni nu se grăbea, nici o față nu era ursuză, nimeni nu ți se băga în suflet, extremele care marcau comportamentul tereștrilor erau evitate de la bun început. Nicio expresie crispată, nimic aspru, orgolios în privirile ahrienilor, sau extravagant în vestimentația lor, făcută să nu violenteze privirea și să se încadreze firesc în decor.

Lucru de mirare, aceste non-senzații, în loc să treacă pe lângă mine, mă umpleau de încântare. Când am ajuns pe dana de verificare a navei eram remontat, ba chiar ușor euforic. Aici lucrul se desfășura cu folos, dar fără ca nimeni, om sau mașină, să gâfâie, să trepideze, să se agite mai mult decât era strict necesar. Mersul operațiilor urmărea foarte îndeaproape graficul preliminar, astfel că n-am putut decât să mă declar mulțumit. Am revenit spre oraș, purtând pe chip acea unică îmbinare de riduri pe care atât de rar aveam ocazia s-o arborez în lungile mele însingurări și care se cheamă surâs. Deodată, în fața mea s-a oprit o

copilă, o adolescentă, poate o tânără. Experiența de rătăcitor mă învățase că în lumile noi nimic nu-i mai greu de intuit ca vârsta. Se oprise și mă privea drept în ochi. Avea gâtul de lebedă, iar părul roșcat.

- Îți place? mi-a spus în loc de orice introducere.

- De unde știi? am întrebat-o în același stil familiar.

- Ești un rătăcitor, nu-i așa? Un explorator perpetuu. Izolat, serios și puțin suficient, nu-i așa?

Ce să-i fi răspuns? Că un exuberant nu poate fi rătăcitor solitar, că un tânăr sociabil n-ar fi în stare să navigheze decenii spre a transmite din an în an Pământului părăsit pe veci câteva date despre un colț de galaxie? Că tocmai pentru o astfel de carieră am fost modelat?

A reluat singură:

- Nu-i nevoie de nici un răspuns. Îmi ajunge surâsul, tot ce are un solitar mai de preț.

Am continuat împreună promenada matinală. Fata nu voia să-și dezvăluie numele.

- Ce rost ar avea? Măine pleci și numele meu va pieri odată cu tine. Numește-mă cum vrei. Numele meu o să-ți aparțină. Nu vei avea decât să-l uiți.

A fost o zi de basm. Riluri – așa i-am spus, fără să știu de ce – m-a condus pe bulevardele cu fântâni arteziene, m-a însoțit în parcurile savant întocmite, dezvăluindu-mi sensurile ascunse în linii și forme. Am luat apoi un prânz delicat și am văzut un spectacol cât se poate de plăcut într-o sală intimă și primitoare. Nimic strident, bătător la ochi, nimic obositor în reprezentație. Câteva inspirate pete de culoare, actori simpatici, melodii nesofisticate, dansuri lirice, două-trei glume lipsite de trivialitate, un final agreabil. Am părăsit sala destins, împăcat cu lumea, pactizând parcă, fără cuvinte, cu necunoscuții din jur, care, o simțeam, trăiau același sentiment.

Riluri m-a părăsit la fel de brusc pe cât mă abordase. De astă dată mi s-a părut normal. După o clipă o uitasem și eu, ca pe o parte din mine.

Întors la hotel, i-am făcut un semn prietenesc recepționarului cu care fusesem atât de urâcios în acea dimineață. Nu mi-am revenit decât atunci când m-am așezat pe marginea patului. Euforia s-a scurs de pe mine ca stropii unui duș.

Incredibil, mi-am spus. Niște oameni care trăiesc atât de frumos, care gustă armonia și calmul, să nu descopere deliciul confortului! Părea dincolo de imaginație. Acum abia simțeam oboseala pe care o acumulasem umblând ziua întregă. Desigur, antrenamentul zilnic de la bordul navei se vădea eficace, altfel n-aș fi putut rezista. Dar acum aveam nevoie de odihnă. Blestemând paradoxurile ahriene, mi-am făcut o toaletă sumară și m-am pregătit să mă întind pe patul de tortură.

Hotelierul înregistrase totuși nemulțumirea mea, drept care am avut surpriza unor amendamente. Nu fără satisfacție m-am pregătit pentru somn, rumegând în minte impresiile de peste zi.

M-am trezit peste scurtă vreme, pradă unei neliniști inexplicabile. Cum, cu toate măsurile ajutoare, patul nu devenise cu adevărat confortabil, am făcut câțiva pași prin cameră. În aer domnea un vuiet surd,

apăsător. Ce se întâmplă? m-am întrebat și am deschis fereastra. Un val de zgomot mi-a izbit obrații înaintea timpanelor.

Cum să descriu zgomotul acesta? Era un vacarm, o cacofonie de glasuri stridente, nestăpânite, rostind cuvinte de neînțeles. Orașul era luminat, firește, dar de-o manieră atât de neașteptată încât o clipă m-am îndoit că este vorba de aceeași localitate. Orbitoare surse de lumină, plasate arbitrar, supărau vederea. Șiruri de lumini colorate desenau, independent de clădiri, figuri fără noimă. Stridențele cromatice, ca și lipsa de logică a liniilor, torturau bunul simț. Era prea interesant ca să rămân mai departe în camera de hotel. Am ieșit în stradă, amestecându-mă printre nenumărații trecători.

Ce se petrecuse? Fusese ocupat orașul în vreme ce dormeam? Cei pe care-i întâlneam pe străzi erau total diferiți de cei dinainte cu câteva ore. Figuri dizarmonice, ochi exoftalmici, păr vâlvoi, expresii exaltate. Rătăceau pe străzi ca drogați. Mișcările bruște, nehotărâte, îi făceau să se ciocnească haotic într-o adevărată mișcare browniană. La fiecare pas izbucneau altercații, violențele verbale împușcate strident, fiind nu o dată urmate de veritabile încăierări.

Nici costumația localnicilor nu mai era cea de peste zi. Locul veșmintelor croite simplu fusese luat de asimetrie, de intenția de a șoca, de abuzul de strălucire, ca și de goliciune. Substanțe fosforescente în culori neobișnuite tatuau pe corpuri însemne misterioase. Părul electricizat al unora, purtat vâlvoi, scăpăra.

Dacă din camera mea nu putusem descifra zgomotele, era din motive binecuvântate: strigăte nearticulate, simple descărcări temperamentale se ridicau din toate părțile ca niște jeturi de apă înghețată, urcând, coborând, fără noimă.

Am rătăcit astfel dezorientat prin strania noapte a orașului, fără să înțeleg în ce fel realitatea de peste zi se putuse preface în coșmarul nocturn. Căutam în mulțime un chip neutru, dacă nu consternat, cum după toate probabilitățile se înfățișa propriul meu chip, spre a cere lămuriri, dar nu se zărea nici unul. Mulțimea se zbuciuma pe străzi și în piețe, schimonosindu-se într-un carnaval grotesc. Fără voie, am fost antrenat de torent. Haosul evoca parcă anticul carnaval de la Rio, cu deosebirea că acela nu avea nimic malefic.

Atmosfera densă, apăsătoare se făcea simțită mereu mai pregnant. Ochii mă usturau, iar în urechi vacarmul tindea să se filtreze într-un vuiet inform. Atunci am remarcat nuanța roșcată ce impregna totul. Pe nesimțite culorile suferiseră o adevărată „deplasare spre roșu”. Albul devenise un roz îmbâcsit, albastrul trăgea către mov, iar galbenul căpăta sclipiri de incendiu. Cerul însuși, negru între stelele necunoscute, devenise roșiatic, de parcă aerul ar fi fost impregnat cu o pulbere de rugină.

M-am întors brusc și am văzut. În spatele meu, deasupra orașului, se ridicase globul de un purpuriu întunecat a soarelui-geamăn. Era o stea ratată, dacă nu stinsă, emanând o căldură sensibilă și cine știe ce radiații nocive. Imensitatea discului solar m-a făcut să mă întreb dacă astrul este mai mare sau mai aproape decât perechea sa luminoasă. Dar n-am putut rămâne multă vreme pe lungimea de undă a curiozității astronomice din cauza escaladării agitației din jurul meu. Valul mulțimii pornea în alte și alte direcții, ceea ce pentru mine, și așa neobișnuit cu aglomerația și mișcarea, era o încercare teribilă. Sigur de mine datorită forței și tinereții, ca și antrenamentului neslăbit de atâția ani, eram convins că adaptarea la Ahra se produsese de la sine. Dimineața scursă fără incident mă făcuse să dau uitării clasicele recomandări privind petrecerea primelor zile pe un astru. Dar nu era vorba de o reacție subiectivă a

rătăcitorului neadaptat, ci de o planetă cu adevărat necunoscută, care ar fi șocat pe oricine venit de oriunde.

Și atunci am văzut-o pe Riluri. Dar era ea sau o furie dezlănțuită? A trebuit să mă apropii ca să mă conving, iar pentru a izbuti m-am văzut obligat să folosesc pumnii, ca un ahrian veritabil.

Riluri dansa. Ce alt cuvânt ar putea să redea înlănțuirea de mișcări gratuite în care se pierdea de una singură ca într-o beție? Dansând, flutura o eșarfă ca focul. Chipul candid, expresia directă pieriseră fără urmă. Cu părul sălbatic și ochii răi, părea să zgârie numai cu privirea.

Am apucat-o de braț cu o mișcare bruscă. N-a fost mirată.

- Rătăcitorul, a izbucnit în râs. Bezmeticul care gonește fără țintă prin spațiu, în căutarea fantomelor! Nu vrei un strigoi tânăr și în putere? Ia-mă!

În clipa următoare însă mica Riluri se smulse de lângă mine și se agăță de gâtul unui necunoscut. Îi acoperi fața cu sărutări, după care îi sări în cârcă. Insul nu părea uimit de manifestare. Bine clădit, o săltă pe umeri cât ai clipi, fără să se oprească din mers mai mult decât o secundă. M-am repezit pe urmele lui. Riluri își înfipse ghearele în buclele vlăjganului, care rânjea ținând-o de glezne. Am rămas încremenit, abia urmărind cu privirea eșarfa de foc a fetei pierzându-se în mulțime.

Nu puteam înțelege. Riluri, lebăda roșie, oaza de tihnă...

M-am simțit bătrân. Brațele mi se smulgeau din umeri, pieptul îmi apăsa respirația ca o stâncă. Am rătăcit prăbușindu-mă în mine însumi până când, printr-o minune, mi-am regăsit hotelul. Eram surd, orb, anesteziat. Într-o asemenea stare, culcușul mi s-a părut un cuib primitiv. Era foarte târziu. Am căzut imediat într-un somn de piatră.

Când m-am trezit, camera era inundată de lumină. Am ieșit pe terasă. La picioarele mele, până departe, se întindea, de un calm angelic, orașul.

Mi-am zvârlit ceasul cât colo. După mersul lui aberant nu dormisem nici măcar un ceas. Eram însă total refăcut. O singură întrebare: unde pierise orașul de noaptea trecută?

Am aterizat la recepția hotelului.

- Știi, i-am spus în treacăt recepționarului, cu o involuntară bunăvoință, am dormit ca un prunc pe lespede voastră de granit.

- Nu-i de mirare, mi-a răspuns. N-ați dormit nici trei sferturi de oră terestră.

Bietul meu ceas nu mă înșelase. Tăcerea mea i-a părut încurajatoare.

- Iertați-ne stângăcia în privința confortului. Pe Ahra nimeni nu doarme... Nu vreți să vă familiarizați puțin cu planeta noastră?

Și mi-a întins un teanc de pliante cu aspecte și tehnici dintre cele mai felurite. Le-am îngropat în bateria de buzunare care-mi căptușea costumul și m-am grăbit spre dana de revizuire a navei. Urmau recepția și decolarea.

Târziu, în singurătatea navei mele, mi-am amintit de imaginile vorbitoare, de pastilele-reclamă și celelalte mărunțișuri dobândite pe Ahra. Înainte de a le rânduî în colecția mea de turist extra-solar, le-am cercetat.

Dacă Ahra era o planetă ciudată, ahrienii erau și mai ciudați. Sub influența celor doi sori, planeta căpăta două fețe. Soarele zilei acționa primul creier al ahrianului, creierul receptiv la lumină, generator de frumusețe și armonie. La venirea nopții, acest creier intra într-un soi de moarte vie. Mai precis: dormea. Se trezea în schimb celălalt creier. După repausul de peste zi, acesta prelua omul de pe planeta contrastelor, dând frâu liber instinctelor sale de care nici nu era conștient. Ahrienii nu cunoșteau oboseala. Creierul nopții elibera insul de toate refulările de peste zi. Creierul zilei alunga zațul tenebrelor din cele mai ascunse unghere ale organismului, făcând corpul să acumuleze forțe benefice de la soarele diurn. Reactivați fără greș, pigmentii unuia anihilau toxinele acumulate sub imperiul celuilalt astru.

- Ce adaptare! am strigat în pustiul familiar al cabinei. Acești urmași ai coloniștilor de pe Terra trăiesc două vieți! Și nu sacrifică timpul pe altarul somnului!

Am simțit atunci dulcea durere a nostalgiei după viața lor imposibilă, incomodă, fără sens, dar și fără pereche! Și după Riluri, angelica, dezlănțuita, neînțeleasa Riluri, despre care nu știam nici atât cât să-i pot adresa un mesaj...

Mi-am revenit destul de curând. Întins pe culcușul comod, cu brațele sub cap, am dictat raportul despre planeta vizitată ca un rătăcitor galactic exemplar, care, condiționat din leagăn, își poartă căminul cu sine.